

Harmanecké noviny

Spoločenské noviny zo života občanov a histórie obce Harmanec

December 2017

Ročník XI.

Číslo 4

*Želáme Vám krásne vianočné sviatky,
aby Vás nielen počas nich,
ale aj po celý nastávajúci rok 2018
hriala vzájomná blízkosť,
tešilo dobré zdravie
a vo vzduchu sa šírila
vôňa radosti a pokoja...!*

Starostka obce, poslanci OZ, zamestnanci OÚ a redakčná rada HN

Milí spoluobčania,

znovu sme v očakávaní. V očakávaní najkrajších sviatočných dní v roku, Vianoc.

Aj keď sa opakujú už stovky rokov, vždy sa tešíme, ale aj obávame, či sme všetko stihli, či sme na niečo nezabudli.

Atmosféra týchto dní má svoje neopísateľné čaro, ktoré je výnimočné tým, že sa nedá napodobniť a nahradiť žiadnymi inými sviatkami v roku. V tomto období nie je nič pre nás bežné ani všedné. Každý rok si želáme, aby Vianoce boli dokonalé. Dokonalé pre nás, ale hlavne pre naše rodiny, pre našich najbližších. Pre každého z nás je v čase Vianoc veľmi dôležité, aby naše spoločné dni boli naplnené spokojnosťou, ľudskou spolupatričnosťou, pocitmi šťastia, lásky a dobra.

Vo vianočnom období sa akosi samozrejme všetci snažíme byť ešte lepšími ako počas všedných dní roka. Nepozeráme sa na svet, na ľudí, na problémy iba očami, ale aj srdcom. Sme ochotní viac počúvať, viac pomáhať. Pomáhať tým, ktorých možno počas roka ani nevnímame, ale v

časе Vianoc sme k nim ohľaduplnejší, citlivejší, chceme im porozumieť a pomôcť. V týchto dňoch si viac uvedomujeme silu priateľstva, lásky a obetavosti. Viac myslíme na tých, ktorí sú opustení, myslíme na tých, ktorí stratili svojich blízkych a ťažko sa s tým vyrovnávajú. Spomíname na tých, ktorí už od nás navždy odišli, ale v našich srdciach navždy zostávajú.

A najviac sa tešíme spolu so svojimi rodinami, deťmi, vnúčatami na ten najkrajší okamih, ktorý zažívame pri štedrovečernom stole. A tam spoločne spomíname, tešíme sa a bilancujeme, hodnotíme ten rok, ktorý končí.

Ja ako starostka obce spolu s poslancami OZ hodnotím a bilancujem aj všetko to, čo sme počas uplynulého roka urobili, čo sa nám podarilo, ale aj to, čo sme ešte nestihli, čo nás čaká v budúcom roku.

Tento rok je pre mňa osobne ako starostku obce jeden z tých najnáročnejších. Nesmierne si vážim podporu od priamych spolupracovníkov, poslancov a kolegov.

Som presvedčená, že len vzájomnou spoluprácou a podporou sa dajú dosahovať ciele, ktoré sme si predsavzali.

Rozpracované projekty, stavebné akcie, ktoré boli naplánované na niekoľko období, sa nám podarilo úspešne zrealizovať a napriek tomu, že sa budovali súbežne, je ich výsledok pre našu obec nezanedbateľný.

Vstupné schodisko na obecný úrad získal adekvátnu podobu a dnes víta našich občanov spolu s rozsvieteným vianočným stromčekom. V neposlednom rade naša obec získala aj nový vzhľad predajní, čo je rovnako prínosom pre našich obyvateľov.

Rekonštrukcia chodníka, ktorý už prešiel skúškou prvého snehu, bude odovzdávaná až po zimnom období.

Naše úprimné poďakovanie patrí Investičnej výstavbe a správe ciest Banská Bystrica v zastúpení riaditeľom pánom Ing. Polešenským a námestníkom pre investičnú výstavbu Ing. Obertom. Ich pomoc na celkovej realizácii rekonštrukcie asfaltového povrchu v našej obci je neoceniteľná. Boli nám pri samotnej rekonštrukcii nesmierne nápomocní. Veľmi si to vážime a ďakujeme za našich občanov a celú obec Harmanec.

Obecné zastupiteľstvo zvažuje ďalšiu rekonštrukciu a tou je polozenie zámkovej dlažby na chodníku od budovy číslo dvadsať, ako aj výmenu už osadených päťdesiatcentimetrových kvádrov.

Zároveň máme v úmysle pristaviť chodník k opornému múru od budovy číslo dvadsaťštyri. Dúfam, že počas tejto rekonštrukcie sa nám podarí vysporiadať sa aj s vlastníkom billboardu na Strelnici.

Položenie zámkovej dlažby na nespevnené plochy v obci umožňuje aspoň v malej miere parkovanie motorových vozidiel na prístupných miestach.

Samotné parkovanie vozidiel v obci sa stáva denným problémom našich občanov, a preto ich chcem aj touto cestou vyzvať na vyjadrenie záujmu o parkovanie v podzemí obecnej ubytovne, prípadne výstavbou nových garáží v Cenove v zadnej časti novovybudovaných garáží. O kúpu celkového pozemku na výstavbu garáží už prejavila záujem súkromná osoba, ktorá by stavby zrealizovala a vybudované garáže odpredala za trhové ceny.

Možno sa nevyriešia všetky problémy s parkovaním, ale aj toto sú možnosti, ako situáciu aspoň zmierniť.

Obecné zastupiteľstvo ďalej zvažuje vytvorenie spoločenského priestoru pre stretávanie našich občanov a to na prvom poschodí obecnej ubytovne celkovou rekonštrukciou. Takto rozsiahle prestavby je nutné naplánovať a prekonzultovať s projektantmi.

Čo do rozsahu našich zámerov pre rozvoj našej obce je toho omnoho viac, no ja Vám chcem priblížiť to najaktuálnejšie, čo sa týka bezprostredne roka 2018, a poteší mnohých našich občanov, ktorí nemajú vyriešené vlastné bývanie. Všetko sa dozviete v mojom nasledujúcom príspevku.

Verím, že ten nasledujúci rok, ktorý je už za dverami, bude pre nás všetkých dobrým a úspešným rokom. A ja Vám v ňom želám čo najviac zdravia, šťastia, radosti, lásky a pokoja v rodinách.

Henrieta Ivanová, starostka obce

Zámerom premeny je bytový dom

Všetci vieme, že v strede našej obce zostala neprevádzkovaná budova bývalej kresliarne VKÚ Harmanec.

V tejto budove sa poslanci obecného zastupiteľstva zúčastnili obhliadky a zámer vybudovať obecné byty bol jednoznačný. No pre veľké finančné náklady bol obcou zamietnutý. Sme veľmi radi, že sa našiel investor, ktorý budovu odkúpil a zámer premeny administratívnej budovy na bytový dom chce zrealizovať. Obec Harmanec zatiaľ nie je viazaná žiadnym záväzkom voči investorovi o prevzatí budovy. No zámer premeny na nájomné byty je pre našu obec najpriateľnejšia. Bytový dom je navrhnutý v plnej miere len v priestoroch administratívnej budovy.

Obci Harmanec bola doručená vypracovaná štúdia a pred poslancami obecného zastupiteľstva odprezentovaný návrh realizácie objektu na bytový dom, ktorý bude realizovaný v bývalej prevádzkovej budove kresliarne VKÚ Harmanec. Je navrhnutý bez likvidácie súčasnej vegetácie, prekážky inžinierskych sietí, či zmien v dopravnom napojení na verejnú komunikáciu. Neuvažuje sa o žiadnej komplexnej likvidácii okolitých objektov

okrem prechodového mosta medzi budovami.

Zámerom realizácie je ponechanie tvaru budovy. Nevyhnutným zásahom bude celkové odstránenie a následné vyhotovenie vnútorných deliacich priečok, komplexné zateplenie objektu, ako aj nová strešná konštrukcia, ktorá bude riešená prestrešením valbovou strechou.

Prístup do budovy bude realizovaný priamo z verejnej komunikácie. Výstavbou nebudú dotknuté trasy žiadnych inžinierskych sietí, ani ochranné pásma v blízkosti územia navrhovanej výstavby. Všetky rozvody sú napojené na funkčné verejné inžinierske siete. Na pozemku sa nenachádza vyššia, ani žiadna iná zeleň, teda nebude nutné vydávať súhlas na výrub drevín.

Zo severnej strany budova susedí s pozemkom, na ktorom sa nachádza bývalé asfaltové ihrisko, ktoré bude rozšírené a využívané ako parkovacie plochy pre budúcich obyvateľov bytového domu. Príjazdová cesta k parkovacím plochám na bývalé ihrisko prejde rovnako stavebnými úpravami. Parkovacie miesta sa rozšíria a na vzniknutej ploche bude vytvorených 83 parkovacích miest. V bezprostrednej blízkosti bytového domu sa

nachádzajú 4 parkovacie miesta pre imobilných občanov, keďže súčasťou návrhu sú i štyri bezbariérové byty. Dopravné riešenie napojenia na hlavnú komunikáciu cesty prvej triedy vychádza zo súčasného stavu.

Základným princípom je zrekonštruovať pôvodnú administratívnu budovu na šesťpodlažný bytový dom s cieľom získania primeraných priestorov s funkciou bývania. Vstup do bytového domu je navrhnutý priamo z verejnej komunikácie. Zo severnej strany sa nachádza vedľajší vstup, ktorý je prepojený s parkovacími plochami. Prepojenie bude riešené systémom chodníkov s opornými múrikmi, ktorých realizácia je nevyhnutná vzhľadom na značný svahovitý terén, no bude prístup z parkovacej plochy priamo do budovy, čo pre obyvateľov vytvorí značný komfort.

Nakoľko budova bude využívaná v plnej miere na bývanie, je nutná komplexná prestavba vnútorných priestorov. Navrhnutá je plynová kotolňa, ktorá je prístupná z dvora aj z budovy a potrebné pivničné priestory pre obyvateľov bytového domu, ktoré rátať aj s využitím bývalého úkrytu pod budúcimi parkovacími plochami. Celkovo bude v budove vytvorených 49 bytových jednotiek v zložení 5-krát trojizbový, 25-krát dvojizbový, 10-krát jednoizbový, 5-krát garsónka a 4-krát bezbariérové byty ako dvoj- a trojizbové bývanie.

Navrhovaný bytový dom nebude mať negatívny dopad na životné prostredie, bude stavbou, ktorá spĺňa požiadavky pre kvalitné bývanie rodín s deťmi a rovnako ako i pre jednotlivcov či starších občanov, ktorí by mali záujem zmeniť len veľkosť bytu a neodchádzať z našej obce. Priložené fotografie Vám umožnia lepšiu predstavu o budúcom vzhľade budovy, kde v porovnaní so súčasným stavom dôjde k podstatným zmenám.

Naša obec oceňuje prístup investorov, ako aj hlavného projektanta Ing. arch. Ľubomíra Lendvorského s kolektívom, s Ing. Tomášom Bankom, Ing. Igorom Záhorským, ktorý navrhli rekonštrukciu objektu s príľahlým pozemkom na parkovanie s prepojením s bytovým domom na riešenie, ktoré je pre našu obec najpriateľnejšie a našli využiteľnosť budovy v plnej miere.

Teraz už bude závisieť len na záujme občanov a zhode obecného zastupiteľstva, aká forma bývania bude v novej budove realizovaná. Otvorená je otázka nájomných bytov, rovnako ako realizácia odpredaja jednotlivým obyvateľom.

Zámer investorov a projektová dokumentácia nás veľmi nadchla. Jednak preto, že ošumelá budova sa stane atraktívnou nielen novým vzhľadom, ale predovšetkým preto, že vyrieši bytovú situáciu mnohých rodín. Tešíme sa na to.

Henrieta Ivanová,
starostka obce

Uvítanie do života

Veľmi si vážim, keď môžem byť súčasťou milého dňa v roku – uvítania našich novonarodených detičiek v obci do života.

Čo si môžeme viac želať, ako mať v našej obci tých malých ratolestí veľa.

Dňa 5. októbra 2017 sme ich veru mali – deväť. Štyri dievčatká a päť chlapčiekov.

Šťastní rodičia **Miriamky Krpelánovej, Kristiána Kaderu, Leonarda Júliusa Šinka, Laury Chamajovej, Saskie Uhorskai, Alžbetky Beľovej, Martinka Kovalčíka,**

Martinka Chorvátha a Ivanka Farárika si zasadli v slávnostnej sieni so svojimi drobčekom v náručí, kde ich privítala naša pani starostka uvítacím príhovorom. Detičkám odovzdala pamätnú knižku a v obálke finančný darček. Rodičia, starí rodičia a príbuzní tento deň spečatili podpisom do kroniky obce.

Atmosféru podujatia oživilo žiaci zo Základnej školy peknými básničkami.

Želáme vám milí rodičia, aby ste do pamätnej knižky vášho dieťatka zapisovali vždy tie najkrajšie chvíle, ktoré budete s nimi prežívať. Nech vaši potomkovia rastú v zdraví a radosť.

Vytvorte im domov lásky a šťastia, lebo ak chceme, aby boli šťastné naše deti, musíme byť šťastní my sami!

Deti nikdy nevedia dobre počúvať dospelých, ale nikdy ich neprestali napodobňovať.

Kristína Beňová

Mesiac úcty k starším v obci

Stretnutie dôchodcov býva už viac rokov na vysokej úrovni. A nebolo to inak ani v tomto roku.

Ďakujeme pani starostke, že túto tradíciu neporušila. Stretnutie s dôchodcami sa uskutočnilo 27. 10. za početnej účasti pozvaných. V slávnostne vyzdobenom klube, s

milým programom našich škôlkarov a školákov, pri príjemnej hudobnej produkcii, výbornej večeri a pohostení, naši dôchodcovia prežili nádherný večer a dobre sa pobavili.

Tento rok bol rekordný na počet jubilentov.

Pokračovanie zo str.4

Pani starostka ich obdarovala finančnou pozornosťou, páni poslanci krásnou ružou a srdečným blahoželaním. O zdarný priebeh večera sa postarali tak pracovníčky OU ako aj páni poslanci a poslankyne.

Za nás všetkých im vyjadrujem slová uznania a veľké ďakujem. Škoda, že to neurobia aj ďalší dôchodcovia. Veď naše HN sú prístupné pre všetkých občanov.

Z. Roštárová

Mladí so starými

Aj tohtoročný Mesiac úcty k starším sa v našej obci niesol v znamení spolupráce miestnej ZŠ a klubom dôchodcov. Strávili sme s našimi žiakmi tri zaujímavé popoludnia.

Prvý deň nás žiaci navštívili v klube JDS. Naše členky im pripravili kvízy: Z rozprávky do rozprávky a Poznaj svoju vlasť.

Po vyhodnotení súťaže im porota odovzdala diplomy, medaily a čokoládku. Deti boli nadšené. AJ chutný bylinkový čaj a napečené koláčiky im pochutili.

Druhý deň sme navštívili školský klub, kde sme spolu s deťmi tvorili rôzne kreatívne výrobky. Všetkým sa vyrobené predmety veľmi páčili. Pri tejto akcii nám výdatne pomáhali aj členky pedagogického zboru.

Tretí deň bol určený športu. Pani učiteľky na miestnom

ihrisku pripravili päť športových disciplín. Žiaci boli zaradení do družstiev, na čele ktorých boli naše členky a ešte jedna starká. Škoda, že sa do týchto akcií nezapája viac starších občanov, nemusia to byť len členovia JDS.

Deti s chuťou súťažili spolu aj so starkými. Všetkým sa podarilo vyhrať všetkých päť disciplín. Sladkú odmenu si všetci zaslúžili.

Boli to krásne tri popoludnia. Spolupráca školy s JDS bola opäť úspešná.

A tak platí pravda odveká. Mladí so starými spolunažívajú, navzájom si pomáhajú a obohacujú sa. Veď aj v prírode rastú mladé stromy so starými.

A to platí aj v spoločnosti.

E. Vajsová

STRABAG - obaračka (po Sebechlebsky)

STRABAG - obaračka po sebechlebsky, festival vinohradníctva, ľudovej gastronómie, cestovného ruchu a zábavy.

MIESTO - Stará Hora, časť Sebechleby.

Dňa 7. októbra sa naša JDS zúčastnila na tejto výnimočnej akcii. Kto tam nebol, môže ľutovať. Čarovný raj až 61 pivničiek. Každá mala zaujímavý obsah (burčiak, víno, gastronomické špeciality). Ich majitelia nám otvorili nielen svoje úžasné a práce udržiavané pivničky, ale aj svoje srdcia. S láskou a hrdosťou nám rozprávali o svojej neľahkej práci pri pestovaní a spracovaní hrozna, z ktorého

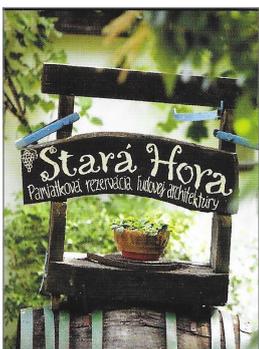
vyrobajú výborný burčiak a ešte lepšie kvalitné víno. Zaslúžia si náš obdiv.

Tento rok bol výročný - už 10 rokov sa už uskutočňuje táto akcia.

Návštevníkov lákajú nielen pôžitky, ale aj zážitky. Vystupujú tu uznávané súbory ako folklórny súbor Raslavičan, Drišľak, Cigánsky diablí, Vidiek a aj iné.

Veľmi veľa návštevníkov priťahli prehliadky súkromných vínnych pivníc a remeselná výroba v mnohých stánkoch. Myslím si, že každý návštevník tohto podujatia si prišiel na svoje.

JDS v Harmanci

V roku 2009 prišli do Gazy podpísať dohodu o vzájomnej spolupráci pri výrobe leteckých motorov v Aškelonu zainteresované delegácie. Zhodou priaznivých okolností sa tu stretli český novinár Břetislav Olšer a Dr. Ing. Rudolf Róbert Ger. Pán Ger, ktorý mal vtedy 72 rokov, si zaspomínal a z rozhovoru vyberáme:

Narodil som sa v Bratislave v roku 1937 židovským rodičom. Otec predával nemecké bicykle a mamička bola krajčírka. Starý otec bol zlatník a hodinár, mal päť dcér a žil v Banskej Bystrici. Otca odvliekli do koncentráku už v roku 1942 a mamičku zabili gardisti v roku 1945 pravdepodobne v Kremničke alebo vo vápenke v Nemeckej.

Zostať sám ako dieťa muselo byť zúfale...

Ako siroty sa ma ujala a vychovala mamičkina sestra, ktorá bola učiteľkou a jej manžel bol vedúcim tlačiarne v harmaneckých papierňach. Prečo to všetko spomínam? Chcem len pripomenúť, že nie všetci židia boli krčmármi a nie všetci krčmári boli židia... Do roku 1968 som bol na Hutníckej fakulte v Košiciach.

Čo rozhodlo o vysťahovaní?

Keď som zhodou okolností v auguste 1968 stretol v Prahe sovietskych vojakov a tí na mňa namierili guľomet, odišiel som s rodinou do Izraela. Tu som celý život pracoval v štátnej továrni, v ktorej som sa nakoniec stal riaditeľom. V roku 2003 som ako člen izraelskej delegácie, ktorá sprevádzala izraelského prezidenta pri jeho návšteve na Slovensku, prekladal jeho príhovor v bratislavskej synagóge. Tým vyvrcholila kapitola mojej slovensko-židovskej histórie...

Pokračujú Vaše kontakty so židmi na Slovensku?

I dnes udržujem styky s mojimi najlepšimi priateľmi, ktorí žijú na Slovensku a sú Slováci a tiež som činný vo vedení „Izraelsko-slovenskej obchodnej komory“. S ťažkým srdcom čítam početné urážlivé komentáre niektorých čitateľov. Predovšetkým im by som chcel ozrejmiť môj pohľad na túto problematiku. Pohľad človeka, ktorý prináleža slovenskej a židovskej kultúre a slovenčina mu je materinskou rečou. Ak by boli žili za Slovenského štátu v rokoch 1941 – 45, boli by podľa vtedy platných zákonov deportovaní do vyhladzovacích táborov a s najväčšou pravdepodobnosťou zavraždení.

Hovorilo sa, že židia kolaborovali s Maďarmi...

Za čias Uhorska boli národnostnou menšinou ako Slováci. V škole sa učilo po maďarsky. Je absurdné vyčítať židom, že sú maďarizačným elementom. Nedalo sa od nich čakať, že budú slovenskými buditeľmi. Židovská menšina mala svoje problémy, ale hlavný

problém bol - prežiť!

Tvrdilo sa aj to, že židia boli príživníci...

Názor, že židia boli príživníkmi, nemá nijaké reálne opodstatnenie a za týmto obvinením stojí len primitívny antisemitizmus. A to viedlo napokon k holokaustu.

Ako sa s tým židia vysporiadali historicky?

Po vzniku Slovenského štátu v roku 1939 s nacionalistickou, profašistickou tendenciou sa na Slovensku uzákonili protižidovské zákony. Perzekúcie, okrádanie a vraždenie židov sa stali zákonnými. Okrádanie židov a arizácia majetku zlákala Slovákov, ktorí chceli rýchlo a ľahko zbohatnúť. Ako dieťa si pamätám, že v Harmanci miestny obchodník – gardista vzal môjmu strýkovi, ktorý pracoval v továrni, kožený kabát a nehanbil sa v ňom prechádzať po obci. Mne, šesťročnému dieťaťu, zobrali vyšívajúci slovenský kožušok - židia nesmeli mať kožuchy! Na budík nám gardisti nalepili nálepku „ZABAVENÉ“ tak, aby sme ani nevideli, koľko je hodín. Protižidovské opatrenia došli až do takej absurdnosti. Toto obdobie v slovenskej histórii a účasť Slovákov na vyvrazení veľkej väčšiny židovských spoluobčanov patrí k najtemnejším stránkam slovenskej histórie.

Dôsledok besnenia bol strašný...

Asi 80 000 slovenských židov bolo vyvrazených – krčmárov, lekárov, remeselníkov a aj roľníkov. Bez rozdielu, či boli pobožní alebo nie. Musím však zdôrazniť, že nie všetci Slováci sa zúčastnili tohto zločinu. Naopak, boli mnohí, ktorí nezištne a s ohrozením vlastného života zachraňovali židovských spoluobčanov. Mená mnohých možno nájsť v háji Múzea holokaustu Jad Va Šem v Jeruzaleme, kde sú uvedení ako „Spravodliví medzi národmi“. Dnes žije v Izraeli asi 3 000 slovenských židov.

Aký odkaz zanechali židia ľudstvu?

Príspevok židov k svetovej kultúre a vede je proporcionálne k celkovému počtu židov neuveriteľný. Stačí spomenúť Krista, Einsteina, Kafku, Mahlera a tiež Marxa, ale aj 171 nositeľov Nobelovej ceny, čo je stokrát viac, ako by prináležalo podľa percenta počtu židovského obyvateľstva na svete. Židom takisto ako každému inému národu patrí kúsok miesta pod slnkom a slnko v Izraeli naozaj nechýba... A nezaбудnime na DESATORO. Knihu, ktorú som napísal, aby sa zachovala ako autentický doklad pre mojich vnukov, som venoval Múzeu židovskej kultúry v Bratislave.

Michal Kiššimon

Spomínam si na prežívanie Vianoc v Albánsku, v najrozľahlejšej farnosti, akú som kedy mal. Bolo to 21 dedín na viac ako 130 km². A hoci kostolov som mal len päť, nebolo reálne mať sväté omše všade v časoch, ktoré by si ľudia priali. A tak som priebežne slávil skoro počas celej vianočnej oktávy. Raz sa stalo, že ma prišli na Vianoce navštíviť rodičia. Tak som ich vzal na sväté omše do dvoch najodľahlejších kostolov. K tomu vzdialenejšiemu je to 51 km a cesta trvá zhruba dve a pol hodinky. V tom druhom som mal svätú omšu na spiatočnej ceste.

Pri vstupe do kostola Panny Márie, Matky dobrej rady (to je ten vzdialenejší) sa naskytne veľmi skromný pohľad. V strede kostola 3 rozhegané lavičky, provizórny oltár prikrýty veľmi zvláštnou plachtou nedefinovateľnej farby, na oltári starý kovový kríž, na stene zatečený obraz Matky dobrej rady. Žiadna ambona, žiadny sedes ani krížová cesta. Sem-tam sa na zemi nájde ohorok. Pomaly sa poschádzalo sedem veriacich. Po svätej omši mi nezapudli pripomenúť, aby som zasa čím skôr prišiel. Snažil som sa tam chodiť aspoň raz za mesiac – ak to sneh na ceste dovolil...

Pri vstupe do Kostola sv. Antona Paduánskeho sa zmiešajú pocity. Trošku tmavý, jedno zo štyroch malých okien je rozbité, dominuje mu ošarpaná socha sv. Antonka v náznaku dokonale zadymenej apsidy. Bez oltára (ak nerátam jednu starú školskú lavicu v kúte) a bez akéhokoľvek liturgického vybavenia. Na zemi sa dá nájsť trus a pri nohách svätého – sťahy obetný dar – všetko možné. Pravi-

delne som nachádzal vajíčka, orechy, cigarety či slepačiu hlavu. Ale aj pár drobných mincí (bežne v celkovej hodnote asi 0,12 eur), mandarínky, injekčnú ihlu; za chrbtom mal Antonko občas detské nohavice, čiapku či iný kus odevu. Pamätám si, že keď som začal kostolík zbavovať týchto vecí, tatko to okomentoval, že videl všeličo, ale toto je naňho priveľa. Že to nie je dôstojné. A má pravdu. Nedôstojné podmienky, nedôstojné miesto... A ešte aj zima. Zima. Hlboko pod nulou. Čakali sme a nikto nechoďil... Chceli sme sa ísť zohriať a najesť. Vo chvíli, keď sme už skoro odchádzali s tým, že nikto neprišiel a svätá omša nebude, ukázala sa jedna rodinka – mamka s tromi deťmi. Tak sme predsa len slávili Eucharistiu.

Naozaj neviem, či sú tieto kostoly hodné Boha... Ale viem, že sa uspokojil s mašťalou. Iste, nemôže to slúžiť ako výhovorka. Ale to, čo ma stále uchvacuje, je to, že On prichádza rovnako v katedrále ako v takejto biede. Jeho láska si nevyberá. Prichádza, lebo sa chce dávať.

Tak nejako to vidím aj s ľudským srdcom. Často sa v ňom nachádza len bieda, špina, tma... to, čo prirodzene budí odpor. To, čo nie je dôstojné Boha. Ale On prichádza. S rovnakou láskou, ako do betlehemskej maštale. Len preto, aby sa mohol darovať. Stačí mu otvoriť dvere, ponúknuť mu zo svojej biedy to málo. On to prijme. Rád to prijme. Veď pre to prišiel. Sám hovorí: „Hľa, stojím pri dverách a klopem. Kto počúvne môj hlas a otvorí dvere, k tomu vojdem a budem s ním večerať a on so mnou.“ (Zjv 3,20) Ježišovi je jedno, kam prichádza. Dôležité je, aby bol prijímaný.

Farár Tomáš

Jubilanti

60 rokov

*Slašťanová Elena
Balogová Alžbeta
Škropek Slavomír*

70 rokov

*Jágerská Margita
Vargová Veronika*

65 rokov

*Sanigová Anna
Vajsová Helena
Smidáková Katarína
Čičmanec Pavol
Košťal Miroslav
Pollák Pavol
Smidák Ernest
Vigaš Peter*

80 rokov

Babušík František

*Len to najkrajšie, čo život môže dať, chceme Vám k sviatku zaželať.
Nech slza bolesti Vám tvár nikdy nezmáča, žiaľ a smútok nech sa
Vám chrbtom otáča, nech len zdravie, šťastie, láska a dobrota sú
náplňou ďalších rokov Vášho života.*

Blahoželáme

*Len to najkrajšie, čo život môže dať, chceme Ti pri Tvojom krásnom jubileu priať.
Nech slza bolesti Ti tvár nikdy nezmáča, žiaľ a smútok nech sa Ti chrbtom otáča.
Nech len zdravie, šťastie a dobrota sú náplňou ďalších rokov Tvojho života.*

Jolana Danišová

90

Dňa 22. októbra 2017 sa dožila krásnych 90. narodenín naša mama, starká a prastarká. Srdečne blahoželajú synovia s rodinami.

Spomíname

*Prázdny a smutný je náš dom, drahá mama, chýbaš nám v ňom.
Život Ti nedoprial s nami dlhšie byť, ale v našich srdciach zostávaš stále žiť.*

Mária Chladná

Už je to dva roky, čo nás navždy opustila naša drahá manželka, mama, stará mama. S láskou a úctou spomína manžel Miroslav, syn Peter s rodinou, dcéra Zuzka s rodinou a ostatná rodina.

Opustili nás

Alžbeta Motyčková (89 rokov)
dňa 25. 10. 2017

Rudolf Vanya (63 rokov)
dňa 14. 10. 2017

Odišli ste cestou, ktorou kráča každý sám,
len brána spomienok zostala otvorená dokorán.

Spomíname

*Dňa 5. 12. 2017 uplynulo päť rokov
od úmrtia našej drahej mamy*

Heleny Gogovej

Už len kyticu kvetov Ti na hrob môžeme dať,
modlitbu tichú odriekať a s láskou spomínať
Dagmar a Miro

TRADIČNÉ VIANOCE

Opäť sú tu Vianoce a hádam nie je gazdinka, ktorá by nerozmýšľala, čo napiecť. My vám prinášame niekoľko tradičných receptov na sladkosti, ktoré by nemali chýbať na vianočnom stole.

VIANOČKA

CESTO: 400 g polohrubej múky, 150 ml mlieka, 100 g tuku na pečenie, 80 g kryštálového cukru, 30 g čerstvého droždia, 50 g hrozienok, 3 žltky, 1 vanilínový cukor, 4 PL rumu, kôra z jedného citróna, štipka muškátového orieška

NA POTRETIE A POSYPANIE: 1 vajíčko, 4 PL mandľových lupienkov

Hrozienka niekoľko hodín vopred namočíme do teplého rumu, aby napučali. Polovicu mlieka zohrejeme, rozmrvieme do neho droždie, zasypeme ho lyžicou cukru a necháme na teplom mieste, kým nezačne kvások pracovať. Z kvásu, druhej polovice mlieka, múky, cukru, vanilínového cukru, žltkov, citrónovej kôry, muškátového orieška a rozpusteného tuku

vypracujeme vláčne cesto, ktoré necháme prikryté kysnúť 3 - 4 hodiny. Do vykysnutého cesta primiešame odkvapkané hrozienka, premiešame a rozdelíme cesto na 3 rovnaké bochničky, z ktorých vyvaľkáme pramienky dlhé 30 - 40 cm. Z nich upletieme klasický vrkoč a preniesieme ho na plech vystlaný pomasteným papierom na pečenie. Vrkoč potrieme rozšľahaným vajíčkom a posypeme mandľovými lupienkami. Necháme podkysnúť a pečieme v predhriatej rúre na 180°C 20 minút. Pred servírovaním poprášime práškovým cukrom.

Tip: Kôru z citrónov môžeme nahradiť citrónovou arómou. Čím dlhšie necháme cesto kysnúť, tým dlhšie vydrží vianočka mäkká a vláčna po upečení.

TVAROŽNÍK STAREJ MAMY

1 pohár = objem 200 ml

Suroviny na cesto: 2,5 pohára hladkej múky, čerstvé droždie (kocka), kryštálový cukor, soľ, 1-1,5 pohára vlažného mlieka (podľa toho, aká je suchá múka)

Tvarohová plnka: 3/4 kg mäkkého tvarohu, 2 vajcia, 2 žltka, 1 pohár kryštálového cukru, 1 balíček vanilínového cukru, podľa chuti hrozienka vopred namočené v rume, maslo

Zo surovín na cesto si spravíme riedke kysnuté cesto a vylejeme ho na plech, ktorý sme vopred vymastili olejom a vysypali múkou. Cesto rozotrieme na celý plech a pridáme tvarohovú plnku. Okraje cesta (1 cm) necháme bez plnky. Na vrch plnky dáme pokrúpané maslo.

Necháme na plechu 20 minút na teplom mieste nakysnúť. Plech dáme do vyhriatej rúry a pečieme na 170°C 30-40 minút. Koláč je hotový, ak sú okraje upečené do zlatista a tvarohová plnka je sadnutá.

ŠTEDRÁK

CESTO: 600 g hrubej múky, 300 ml mlieka, 120 g masla, 100 g práškového cukru, 30 g čerstvého droždia, 3 žltky

PLNKY:

Orechová: 200 g mletých orechov, 200 ml mlieka, 60 g práškového cukru, 10 g masla

Maková: 200 g mletého maku, 200 ml mlieka, 100 g práškového cukru, 10 g masla

Tvarohová: 250 g mäkkého tvarohu, 70 g práškového cukru, 80 g masla, 20 g hrozienok, 2 žltky, 1 balíček vanilínového cukru, nastrúhaná kôra z jedného citróna

Slivková: 200 g slivkového lekváru

Z časti mlieka, cukru a droždia si pripravíme kvások. Po zdvihnutí k nemu pridáme zvyšné mlieko, rozpustené maslo, cukor, múku a vypracujeme hladké cesto a necháme ho vykysnúť. Nakysnuté cesto rozdelíme na päť rovnakých bochníčkov, ktoré budeme postupne vaľkať na obdĺžniky. Na vymastený a strúhankou vysypaný plech položíme prvý plát cesta, na ktorý natrieme orechovú plnku, na ňu príde druhý plát cesta a maková plnka, potom opäť plát cesta a lekvárová plnka, štvrtý plát cesta a tvarohová plnka. Z posledného cesta vytvárame šľahaním pramienky, ktoré ukladáme na tvarohovú plnku do tvaru mriežky. Pečieme v predhriatej rúre na 180°C približne jednu hodinu.

Makovú a orechovú plnku pripravíte rovnakým spôsobom: Mlieko zahrejeme spolu s cukrom a maslom, pridáme mak/orechy, premiešame, odstavíme z plameňa a necháme napučať.

Tvarohovú plnku pripravíme tak, že vymiešame tvaroh s maslom, cukrom, vanilínovým cukrom, žltkami, hrozienkami a citrónovou kôrou.

Tip: Cesto sa snažte vyvaľkať vždy na čo najtenšie pláty, aby sa bohatý koláč nezmenil na nudný, prekysnutý chlieb.

BISKUPSKÝ CHLEBÍČEK

100 g masla, 120 g práškového cukru, 4 vajcia, 150 g hladkej múky, 50 g čokolády, 50 g mandlí, 50 g sušených fig, 20 g hrozienok, 20 g pomarančovej kôry, 1/2 prášku do pečiva, vanilínový cukor

Maslo vymiešame s cukrom a so žltkami. Pridáme sneh, múku, v ktorej sme rozmiešali prášok do pečiva, postrúhanú čokoládu, zomleté mandle, hrozienka, figy a pomarančovú kôru pokrúpanú na menšie kúsky. Zľahka premiešame, urovnáme do vymastenej a múkou vysypanej formy a upečieme. Upečený pokrújame a posypeme vanilínovým cukrom.

Na školskom dvore ZŠ v Harmanci sme sa stretli 4. septembra 2017 po prvýkrát s rodičmi ako aj žiakmi. Pani riaditeľka Mgr. Henrieta Kohútová prijala po svedomitom výbere spomedzi mnohých uchádzačov a absolvovali pohovorov nás dve, „nové pani učiteľky“. Mňa ako prvá potešila informácia, že pani riaditeľka potrebuje skúsené pani učiteľky. Obe máme mnoho skúseností s prácou so žiakmi na viacerých typoch škôl.

Prešli už 4 mesiace školského roka a z tohto dôvodu Vám obe môžeme priblížiť naše dojmy zo života a práce na ZŠ v Harmanci.

Potvrdilo sa nám, že v základnej škole, kde sa pracuje v dvoch triedach so štyrmi ročníkmi, stretávame a vzdelávame deti poslušnejšie, skromnejšie, pozornejšie a ľudskejšie ako na veľkej základnej škole. Žiaci tu absorbujú nové vedomosti dychtivejšie a s väčším záujmom riešia nové úlohy a projekty. Nesmieme zabudnúť spomenúť, že na niektorých hodinách sa aj veľa nasmejeme, napríklad na telesnej pri kotúli letmo, na prírodovede pri preberaní učiva o vesmíre a kalendári, či pri lúskaní prvých písmen.

Každý jeden deň v tejto škole zažívame nové prekvapenia, ktoré nám naši žiaci pripravujú. Snažíme sa im pretlmočiť ťažšie učivo takou formou, aby mu porozumel každý žiak. Vieme v prípade potreby poskytnúť aj doučovanie, napríklad v prípade dlhodobejšieho vynechania vyučovania z dôvodu choroby. Teší nás každá snaha zo strany žiakov ako aj rodičov o záujem výchovno-vzdelávacieho procesu. Naplno uplatňujeme svoje skúsenosti a zručnosti v našej dennodennej práci s Vašími deťmi - žiakmi našej školy v Harmanci.

Základná škola v Harmanci má pre nás svoje čaro práve kvôli individuálnemu prístupu k žiakom. Mnohé deti potrebujú láskavú komunikáciu s dospelým a v základnej škole je to práve pani učiteľka, a veru aj pani riaditeľka. Zo skúsenosti vieme, že práve nedostatok komunikácie so žiakmi býva v niektorých rodinách kameňom úrazu a prispieva k výchovným problémom žiakov. Preto si uvedomujeme, že nie sme na našej základnej škole len učiteľkami, ale často sme aj náhradné mamy, zdravotné sestry, vychovávateľky, vyšetrovatelky, kuchárky, občas upratovačky, zabávačky či iné dôležité osobky v ich živote.

Deti nám ukázali, že jednou z dôležitých výhod harmanskej školy je skutočnosť, že sa v triede poznajú žiaci navzájom. Obohacujú sa svojimi životnými skúsenosťami. Tí starší si prostredníctvom učiva pre mladších vedomosti opakujú a naopak, na tých menších sa čo-to „nalepí“ aj z učiva vyšších ročníkov. Ďalším pozitívom je spolupráca. Žiaci si navzájom pomáhajú. Starší pomáhajú mladším, no niekedy je to aj naopak, mladší starším. Napríklad šikovných prvkov už zaujíma násobilka

veľkých tretiakov. Je veľkou výhodou, že deti zistia, čo ich čaká v nasledujúcom ročníku a na ktoré predmety, projekty či aktivity sa môžu tešiť. Odbúravajú sa tak mnohé bariéry spoločenského a sociálneho charakteru, s ktorými sa učitelia stretávajú vo veľkých školách. Dá sa povedať, že v takej malej dedinke ako je Harmanec, sú si všetci žiaci ako rodina.

Ďalšou výhodou našej školičky je, že sa vyučujú deti v nízko početných triedach. V menšom kolektíve vzniká viac priestoru na komunikáciu vo vzťahu žiak – učiteľ ale aj učiteľ - rodič. Výborná je aj spolupráca s rodičmi. Takmer denne sa môžeme s nimi osobne skontaktovať.

Pokiaľ charakterizujeme komunikáciu medzi žiakom a učiteľom, môžeme povedať, že na tejto škole naplno rozvíjajú žiaci svoju identitu a integritu. Neboja sa komunikovať, hája si svoje názory a bez okolkov ich prezentujú. Poznáme deti, ktoré chodia na veľké školy, s ktorými sa učitelia nerozprávajú. Vzťah učiteľ – žiak je často neosobný. V základnej škole v Harmanci to bez komunikácie nejde. Deti povedia všetko a takpovediac aj to, čo už my učiteľky ani nemusíme vedieť. Komunikácia je dôležitá a nevyhnutá aj vo vzťahu medzi nami pedagógmi. Ako malý pedagogický kolektív si vieme navzájom povedať veľa dôležitých informácií na ďalší priebeh vyučovania v tých dňoch, keď sa striedame v jednotlivých triedach. Ide o dôležité informácie o deťoch či rodičoch alebo o aktuálnych rodinných situáciách, ktoré sa prenášajú aj na správanie detí počas školského vyučovania.

Základná škola v Harmanci ponúka svojim žiakom možnosť navštevovať aj rôzne záujmové krúžky. Obľúbené sú krúžky Malý kuchárík, kde žiaci pripravujú samé dobroty, Tvorivé dielne, kde rozvíjajú svoju kreativitu, Saunovanie, ktoré prispieva k prevencii voči sezónnym ochoreniam, Angličtine pre mladších žiakov, ktorá nadväzuje na krúžok Angličtina v MŠ a Náboženstvo, kde sa deti duchovne rozvíjajú a s pánom farárom pripravujú na 1. sväté prijímanie. Základná škola spolupracuje aj so Súkromnou ZUŠ Zacharová, ktorá v našej základnej škole v Harmanci vyučuje prostredníctvom svojich pedagógov výtvarný, gitarový a klavírny krúžok.

To, čo najviac charakterizuje už aj našu základnú školu v Harmanci, je najmä pokojná a rodinná atmosféra. K nej prispieva aj čistota a poriadok, o ktoré sa stará naša pani upratovačka. Tety kuchárky nám vždy pripravujú výdatný obed, ktorý si v príjemnej atmosfére jedálne radi vychutnáme.

Tu sa každý s každým navzájom pozná, teda tu sa do poslednej lavice nikomu nepodarí schovať.

PaedDr. Jana Sýkorová, Mgr. Martina Parobeková, PhD.

Ako ten čas letí

Ako ten čas letí... Len pred niekoľkými týždňami sme v našej materskej škole privítali nových škôlkarov, a už nám na dvere klopú Vianoce. Slzičky tých najmenších sú už dávno preč, veď v škôlke zažívajú deti toľko zaujímavých vecí.

Každý deň sa tu niečo nové deje. Spievame si pesničky, hráme sa rôzne hry, počúvame rozprávky, tancujeme, niečo nové objavujeme alebo privítame vzácnu návštevu. Takou bola aj Detská farma „Gazdáčik“ s.r.o. s poníkmi, či ujo keramikár Marek Novotňák, ktorý deťom pomohol vytvoriť krásne výrobky z ozajstnej hliny. To bolo radosti, keď ich už vypálené v peci priniesol späť deťom! Veď ich tvorili ako prekvapenie pre svojich rodičov. Spolu sme ich starostlivo zabalili, aby to boli skutočné darčeky.

A pretože naše deti boli po celý rok usilovné a poslušné, nezabudol na ne ani Mikuláš.

Deti ho privítali pesničkou, zarecitovali mu básničky a za odmenu každý dostal balíček dobrôt. Mikuláš zažela deťom krásne a pohodové Vianoce a ponáhlal sa obdarit darčekom ďalších škôlkarov.

A keďže k Vianociam patrí aj maškrtenie, za pomoci pani Gelatkovej deti upiekli sladké medovníčky. Rozvoňovali po celej škôlke, ale ochutnali ich len po kúsku. Ostatné odložili na posedenie pri stromčeku, ktoré nás ešte len čaká.

Tak šťastné a veselé!

Elena Machovičová, riaditeľka MŠ

Stolnotenisový turnaj 2017

V sobotu 16. decembra sa v našej obecnej telocvični uskutočnil ďalší ročník stolnotenisového turnaja.

Boli tri kategórie – muži, ženy a mládež. Škoda, že v tej ženskej boli iba dve športovkyne Kristínka a Alenka. O to zaujímavejšie bolo sledovať našu mládež, kde boli aj chlapci, ktorí držali pingpongovú raketu prvýkrát v živote. Keď sa na začiatku turnaja postavili k stolu, ani nevedeli, ako sa drží raketa v ruke, o to krajšie bolo, vidieť ich na konci turnaja, ako sa perfektne zvrávajú pri stole.

Víťazom sa stal J. Mališka a o ostatné miesta sa podelili P.Floch, M.Beľa, M.Mališka, Š.Kapustík a Evka Láchká. V mužskej kategórii sa čakalo na vlašajšieho víťaza J. Hybského, ktorý obhajoval prvé miesto a poslanca mesta BB V.Sklenku.

Boli dve skupiny hráčov, ktorí hrali medzi sebou a dvaja postúpili do semifinále. Po veľkých bitkách v skupine bol veľmi sklamaný vlašajší semifinalista K.Slašťan, ktorému sa nepodarilo postúpiť.

Prvé semifinále medzi J.Roháčom a J.Brettschneiderom bolo ako predčasné finále, kde obaja ukazovali svoje perfektné podania a cit pre loptičku.

Druhé semifinále medzi P.Chladným a J.Hybským bolo

jednoznačne pre Juraja z Badína, ktorý postúpil do finále.

O tretie miesto sa začal duel medzi J.Roháčom a P.Chladným, kde bolo vidieť lepšiu hru Jána Roháča, ktorý má dosť skúseností z predchádzajúcich turnajov. Finále nakoniec obhájil Juraj Hybský a víťazstvo si vzeť domov.

Poďakovanie patrí Obci Harmanec a BBSK, pretože nám prispeli na vecné ceny a kúpu nového stolnotenisového stola.

Peter Chladný

Mikulášskych balíčkov pribúda

Ani tento rok naše deti neobišiel Mikuláš. Dobre, že neprišiel sám, lebo by určite neodniesol toľko balíčkov pre všetky deti. A tých veru pribúda na školskom dvore. Plné tri koše sladkostí mu pomáhali priniesť aj Máša a medveď z obľúbenej rozprávky detí.

Spoločne s deťmi, rodičmi a všetkými, ktorí prišli v sobotu podvečer 2. decembra na školský dvor, pomohol

Mikuláš sa deťom prihovril a rozdával balíčky, ktoré si bolo treba zaslúžiť. Za básničku, pesničku. Tí odvážnejší sa osmelili a povedali to, čo mali pripravené. Tí hanblivejší sa aspoň predstavili.

rozsvietiť vianočný stromček. Keď sa rozžiaril ohňostroj, bolo vidieť, koľko ľudí sa tu stretlo, aby spoločne oslávili začiatok najočakávanejších sviatkov v roku.

Vianočný punč pre dospelých bol tento rok mimoriadne vydarený. Aj medovníkový koláč pripomínal vianočnú vôňu. Tak sa u nás začali Vianoce.

Želám Vám pokojné a tiché sviatočné dni Vianoc.

Iveta Roháčová, šéfredaktorka

Harmanecké noviny - vydáva: Obecny úrad Harmanec, registračné číslo OÚ - 1/2007 ▪ Adresa redakcie: Redakcia Harmaneckých novín, Obecny úrad Harmanec 6, 976 03, www.harmanec.sk ▪ email: harmanecke.noviny@gmail.com ▪ Šéfredaktorka: Iveta Roháčová, Redakčná rada: Ing. Tomáš Roháč, Martina Kovalčíková ▪ Jazyková úprava: PaedDr. Lenka Mališková ▪ Grafická úprava: Ing. Tomáš Roháč ▪ foto: Ing. Miroslav Mališka, Alenka Chladná, Ing. Tomáš Roháč ▪ Ing. Mária Petrášová ▪ Tlač: Dali-BB, s r.o. B. Bystrica ▪ Uzavierka ďalšieho čísla 1/2018 bude 10.03. 2018.

Za obsah rukopisu zodpovedá autor. Redakcia sa nemusí stotožňovať s názormi autora. Nevýžiadané rukopisy nevraciamy. Nepredajné. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a úpravy rukopisov!